

A PEDAGÓGUS WITTMAN TIBOR

A legmaradandóbb kép a pedagógus Wittman Tiborról maradt meg bennem. Valamennyi szakterület számára szinte kötelező jelleggel elfogadható az a néhány megállapítás, melyet a Felsőoktatási Szemle 1969./2.sz.-ban tett, kiemelve a következő tényezőket: lényeglátásra való nevelés, önálló szellemi tevékenység a szemináriumokon, a gyakorlat szerepének növelése a tanárképzés területén, a speciális képzés helyes alkalmazása. Előadásai, szemináriumai ezeket az elveket a gyakorlatban valósították meg maradéktalanul, és csak sajnálhatjuk azt, hogy legtöbb intézménynél az ún. "komplex" óra még ma is csak a jövő elképzeléseként szerepel. Nem volt a kötelező előadások hive, hiszen ez a forma lehetővé teszi a hallgatók számára a differenciálást, különösen akkor, ha a magas színvonalú előadások száma egyre fokozódik.

Az egyetem struktúrájával kapcsolatban a tanszéki csoportok működését pártfogolta, azzal a céllal, hogy ez lehetővé teszi a kutatás erőinek koncentrációját. Rámutatott arra is, hogy a tudományágon belüli, valamint a rokontudományokkal való együttműködés új formáit, lehetőségeit kell fölteni. Szükségesnek ítélte meg a különböző tanszékek ilyen irányú koordinálását, az esetleges terhelésmegosztás szempontjából, amivel gyakorlatilag fölvetette a fő és melléktantárgy problémáját is. Az említett együttműködés egyben alapjává válhatott volna az egységes álláspontú szakmai-ideológiai felfogásnak, melynek kiemelt fontosságot tulajdonított.

Pedagógiai tevékenységének értékes részét képezte a tudományos diákkörök munkájának támogatása és szorgalmazása. Jóllehet a pedagógiai kérdésekkel foglalkozó írásai rendszeresen jelentek meg különböző helyeken /ld. bibliográfia/, az előadásokon és szemináriumokon is gyakran felvetődtek. Írásaiban mindig kiemelte a szak módszertani vezető személyének fontosságát.

Vizsgáztatási módszere is a gondolkodásra épülő történelemtanítást segítette elő: szinte vibrált a levegő ilyenkor; a kérdések úgy röpködtek, hogy alig győztünk válaszolni, de nem összefüggéstelenül, hanem szigorú belső logika szerint, a tantárgyon belüli koncentráción alapulva. Nevezetesek voltak azok a bizonyos "utolsó

kérdések" is, melyek egy-egy felelet végéhez közeledve 5-6 esetben is elhangzottak, meglehetősen igénybe véve a hallgatók, de a "Prof." idegeit is. Jellemzője volt még ezeknek a vizsgáknak az az "apróság", hogy elvi dolgokban nem lehetett "bakizni"; célszerűbb volt a nem-tudás beismerése, azt ugyanis kevésbé vette zokon...

Törekvése mindenkor a gondolkodás fejlesztését szolgálta, és ez a cél tükröződött tankönyvirői munkásságában is. Előadásokon, szemináriumokon mindig felhívta a figyelmet az újonnan megjelent szakkönyvekre, de sok időt szentelt a már elavult tankönyvek szakmai bírálatára is.

Külföldi tanulmányútjai során sem tudott "elmenni" a pedagógiai jellegű kérdések mellett, erre jó példa a Felsőoktatási Szemlében megjelent cikke, mely a latin-amerikai egyetemekkel foglalkozik.

Meggyőződésem, hogy Wittman Tibor pedagógiai, oktatói tevékenysége méltóképp egészíti ki szerteágazó, elismert tudományos munkásságát.

Nagy György László
